

СТ А Н О В И Щ Е

от

доц. Петьо Гешев Бочев д.б., ръководител сектор „Физика и биофизика“, Заместник Ректор по учебната дейност на Медицински университет – Плевен и председател на Научно жури съгласно заповед №1634/27.09.2012 г. на Ректора на МУ-Плевен

по

конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ по научната специалност „Биофизика“ (01.06.08), обявен в ДВ бр. 40/29.05.2012 г. за нуждите на сектор „Физика и биофизика“ в катедра „Физика и биофизика, химия и биохимия“ на Медицински факултет при МУ-Плевен.

Единственият кандидат, подал документи и допуснат до участие в конкурса, е доц. Маргарита Любомирова Александрова д.н., директор на Департамента за езиково и специализирано обучение (ДЕСО) при МУ-Плевен. Прегледът на представените документи показва, че процедурата по разкриване и обявяване на конкурса е спазена. Всички материали са прецизно описани и прегледно подредени. Представени са съгласно изискванията на Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС) и Правилника за неговото приложение в МУ-Плевен.

Доц. Александрова е родена на 13.04.1963 г. в гр. Плевен. Завършва с отличие висшето си образование през 1986 г. в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ със специалност „физика“. Тя е дългогодишен преподавател в катедра „Физика и биофизика“ на Медицински факултет при МУ-Плевен. Професионалното ѝ развитие е възходящо. От 1990 до 2007 г. е последователно асистент, старши и главен асистент в катедрата. През 2007 г. е избрана за доцент. През 1994 г. придобива специалност „биофизика“, през 2005 г. - научната и образователна степен „доктор“, а през 2012 г. - научната степен „доктор на науките“. От 2007 г. е назначена за директор на ДЕСО при МУ-Плевен.

Учебно-преподавателска работа

Съгласно ЗРАС и Правилника за неговото приложение в МУ-Плевен при оценяване на учебно-преподавателската дейност на кандидат за академичната длъжност „професор“ се отчита неговата лекционна дейност пред студенти, разработката на учебни програми и тестове, издадени учебни помагала и учебници, участие в изпитни комисии, педагогическите качества и умения на кандидата, участие в академичното развитие на сътрудници от звеното - ръководство на докторанти, успешно защитили докторанти и хабилитирани преподаватели под негово ръководство.

Доц. Александрова има 22 години преподавателски стаж, който изцяло е натрупан във висшето училище – 17 като асистент и 5 като хабилитиран преподавател. Владее отлично писмено и говоримо английски език.

Според представената справка от Учебен отдел на Университета през последните три учебни години реализираната учебна натовареност на доц. Александрова е 516 академични часа (1858 екв.часа). Това включва изнасяне на лекции по „Медицинска физика“ на английски език пред студенти по медицина и подготвителен специализиран езиков курс в ДЕСО на български и английски език за чуждестранни студенти. Автор е на 4 учебни помагала за практикума по обща и медицинска физика и биофизика на английски език. Разработва учебни програми и тестове за същите дисциплини на английски език. Участва в изпитни комисии за семестриални изпити, конкурсни изпити за асистент, изпити за специалност, научни журита по ЗРАС.

Гореизложените факти, както и преки наблюдения върху работата на доц.

Александрова, ми позволяват с удоволствие да констатирам, че тя вече е изграден преподавател с качества и умения на високо професионално и педагогическо ниво.

Доц. Александрова е научен консултант по дисертация за получаване на научната и образователна степен „доктор“ на д-р Мая Дановска, главен асистент в катедра „Неврология и неврохирургия“ при МБАЛ „Д-р Г.Странски“ – Плевен. Няма докторанти, зачислени или успешно защитили под нейно ръководство.

Научно-изследователска дейност

Съгласно Правилника за приложение на ЗРАС в МУ–Плевен научно-изследователската дейност на кандидатката се оценява на базата на статии, публикувани в научни списания в България и чужбина, доклади от научни прояви, издадени в пълен текст; научни книги, съдържащи данни от собствени научни изследвания, рецензирани и публикувани от утвърдено издателство; резюмета на доклади, изнесени на международни конгреси, симпозиуми или конференции без пълен текст; удостоверения за патенти и изобретения; положителни цитирания в български и чуждестранни научни източници.

Научните изследвания на доц. Александрова са в областта на биологичните свободно-радикални процеси и оксидативния стрес. Реализирани са със съвременни изследователски методи и работа в мултидисциплинарни екипи. Основен акцент е медицинското им приложение. Прилагани са например теоретични и експериментални подходи за изучаване функционалното състояние на фагоцити в периферната кръв, свързано с образуването на реактивни метаболити на кислорода, компютърно е мониторирана и анализирана хемилуминесцентната кинетика, представяща оксидативната им активност и е изучаван *in vitro* ефекта на нестероидни противовъзпалителни средства върху нея. Изследвани са състоянието на антиоксидантния потенциал и нивото на липидна пероксидация в кръвта на клинично здрави лица, при физиологично стареене и болестни нарушения, например, при болни след прекаран мозъчен инсулт (исхемичен и хеморагичен) в остър и хроничен стадий, нивата на молекулни маркери на възпалението и др.

Приносите от научно-изследователската дейност на доц. Александрова могат да бъдат категоризирани като методични, научни и научно-приложни; приноси с оригинален и потвърдителен характер, което е описано подробно в авторската й справка. Научната стойност на основни публикации е безспорно призната от международната научна общност. Получаваните резултати и теоретични обобщения са рецензирани и публикувани в авторитетни чуждестранни издателства като статии, специализирани обзори или глави в научни монографии (трудове с №№ 2, 3, 4, 15, 16, 17, 18, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44 и 67 съгласно приложения Списък на научните трудове). През 2005 г. труд № 16 дори е в списък от върхови 25 научни публикации в областта на свободнорадикалната биология и медицина (<http://top25.sciencedirect.com>).

Общата тематична насоченост на научните търсения позволява по-синтезирано обобщаване на получаваните резултати. Етап в това отношение е успешно защитената от Александрова през 2005 г. дисертация за присъждане на образователната и научна степен «доктор» на тема «Оксидативна активност на левкоцитите, антиоксидантна защита и липидна пероксидация в кръвта на болни с мозъчен инсулт». Тази работа е предшествана от презентации на различни научни форуми и от публикации в реномирани научни списания, три от които – международни (трудове с №№ 2, 3 и 4).

По-висок следващ етап е самостоятелно разработеният и успешно защитен през 2012 г. дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките“ на тема „Възпаление и оксидативен стрес при стареене и възрастово-обусловени заболявания“. В него доц. Александрова демонстрира отлично познаване на световната литература по въпросите на оксидативния стрес като важен патогенетичен механизъм, увреждащ човешкия организъм, както и перфектно владение и прилагане на статистически методи за обработка и анализ на резултатите. Тази дисертация е базирана на 21 свързани с нея публикации и научни

съобщения, в 16 от които доц. Александрова е първи автор. Четири научни труда са публикувани в авторитетни международни издания (трудове с №№ 15, 16, 17 и 18), а една - глава в научна монография (№ 29). Тези трудове са с доказана ценност и приноси, за което свидетелстват високият им общ импакт фактор (12,853), както и големият брой цитирания (123).

В приложения за конкурса Списък на научните трудове на доц. Александрова са представени и такива, които не са свързани с разработката на дисертации. Това са общо 90 труда - 9 публикации в чуждестранни научни издания (№№ 36-44), 14 в национални (№№ 45-58), 8 доклада на научни форуми, отпечатани в пълен текст (№№ 59-66), 1 глава в научна монография (№ 67), рецензирана и публикувана от авторитетно международно издателство, и 58 резюмета на доклади без пълен текст (№№ 72-127, 129, 130).

Освен общо трудовете, публикувани до първото ѝ хабилитиране през януари 2007 г., доц. Александрова добавя за участие в конкурса за професор още 40 нови. От тях 22 са публикации в научни списания - 6 в чуждестранни (№№ 17, 18, 41-44) и 16 в български (№№ 20-25, 50-58, 128), 2 глави в научни монографии (№№ 29 и 67), 11 доклада, публикувани в пълен текст (№№ 26-28, 59-66), 1 автореферат на дисертация за получаване на научната степен «доктор на науките» (№ 14) и 4 труда с учебно-методичен характер (№№ 68-71).

Сумарно за участие в конкурса за професор доц. Александрова представя 130 труда, от които: 38 в научни списания (16 в чуждестранни и 22 в български), 2 глави в научни монографии, 12 доклада, публикувани в пълен текст, 1 автореферат на дисертация за получаване на образователно-научната степен «доктор», 1 автореферат на дисертация за получаване на научната степен «доктор на науките», 72 резюмета от участия в конгреси, конференции и симпозиуми (43 в чужбина и 29 в България) и 4 труда с учебно-методичен характер.

Според приложената самооценка на кандидатката за изпълнение на задължителните наукометрични критерии за заемане на академичната длъжност «професор» в МУ-Плевен тя има общо 52 реални научни публикации, в 26 от които е самостоятелен или първи автор; 16 са в международни списания. Съгласно същата справка общият импакт фактор на трудовете ѝ е 23,403 от статии и 5,200 от резюмета. Представен е списък от 247 забелязани положителни цитирания. Доц. Александрова е участвала в 3 научно-изследователски проекта, финансирани от МУ-Плевен като член на колектив, методичен ръководител и водещ изследовател. Нейното мнение като рецензент е било ползвано от 5 реномирани чуждестранни списания, за един международен и един национален научно-изследователски проект.

Заклучение

Анализът на научно-изследователската и учебно-преподавателска дейност на доц. Александрова показва, че те заслужават висока положителна оценка. Удовлетворяват изискванията на чл. 29 от Закона за развитие на академичния състав в Р.България и като цяло надвишават изискуемите качествени и количествени критерии в Приложение 1 на Правилника за развитие на академичния състав в МУ-Плевен за заемане на академичната длъжност «професор».

Въз основа на това убедено препоръчвам на членовете на Научното жури да вземат решение доц. Маргарита Любомирова Александрова да бъде избрана за професор по научната специалност «Биофизика» в сектор «Физика и биофизика» на катедра «Физика и биофизика, химия и биохимия» при Медицински факултет на МУ-Плевен.

15.11.2012 г.

доц. П.Бочев д.б.,
председател на Научното жури